Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація пôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Франціскавьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Реклямаціи неопечатанѣ вольнѣ бôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к
Подиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 27. | Нинѣ: гр. к. Агаѳіи м. рим. к. Констанц. Завтра: Вокула п. Сабіна | Середа 5 (17) лютого 1892. | Всхôдъ сонця 7 г. 7 м.; захôдъ 5 г 24 м. Баром. 755; термом. — 5·4° — 17·6° | Рôкъ II.

Важна справа.

Оногды помѣстили мы голосы учителѣвъ школъ народныхъ зъ жалями на велику дороженю и нужду, котра грозить вже майже голодомъ. Були то голосы людей зъ клясы интелиґентнои, людей, котрѣ борше умѣють дати собѣ раду и знають куды и якъ кинути ся та шукати собѣ помочи. О скôлькожь то страшнѣйше мусить выглядати межи нашимъ селяньствомъ въ краю, котре не мае навѣть и той слабенькои надѣѣ, що коли прийде першій, то все таки имъ щось капне. Сорозмѣрно мало навѣть дають ся чути голосы про нужду середъ селяньства, бо звѣстно, що треба ажь, щобы хтось зъ людей интелиґентныхъ давъ знати, що дѣе ся межи народомъ. Але то, що вже доходить до публичнои вѣдомости, мусить кождого страхомъ наповняти. Голодъ розгощуе ся вже на добре пôдъ сѣльскою стрѣхою и то не лишь въ деякихъ сторонахъ, въ деякихъ, примѣромъ въ гôрскихъ повѣтахъ, але обнимае зарôвно майже весь край. Голосы трѣвоги и розпуки надходять такъ само зъ нашои всхôднои якъ и зъ захôднои части краю. Коли у насъ бувало не ставало хлѣба, то широка маса народу живила ся бодай бараболями, але теперь и тыхъ не стало, бо не зародили. Не диво отже, що вже навѣть и зъ найбогатшихъ повѣтôвъ якъ н. пр. зъ тернопôльского несуть ся вѣсти про голодъ. Такі самі вѣсти надходять и зъ повѣтôвъ долиньского, рогатиньского, богородчаньского и турчаньского, вôдъ Мостискъ и Жовкви, зъ Лемковщины и зъ цѣлои майже захôдной Галичины. Що дѣе ся десь въ нашихъ горахъ, о тôмъ чей и згадувати не треба. Коротко сказавши, голодъ и нужда стають вже теперь въ нашôмъ краю въ цѣлôмъ своѣмъ страшнôмъ видѣ. Щожь то буде, коли настане весна, а зъ нею и породнѣвокъ?!

Ото важна, дуже важна справа, надъ котрою треба не лишь якъ найскорше подумати, але въ котрôй треба шукати и якъ найскоршои порады. У насъ умѣють люде звычайно лишь стогнати и нарѣкати, а хиба ажь тогды, коли ихъ, якъ то кажуть, вже дуже припече, шукають помочи и старають ся якось собѣ радити. Не такъ роблять люде въ захôдной Галичинѣ. Тамъ вже и комітетъ краковского Товариства господарского и поодинокѣ повѣты взялись до дѣла та придумують надъ тымъ, якъ бы голодуючимъ помагати, та стали порозумѣвати ся вже зъ Выдѣломъ краевымъ. Треба, щобы й у насъ люде стали бодай думати о якôйсь помочи для голодуючихъ, бо вже найвысша пора. Незадовго збере ся Соймъ краевый и певно, що буде радити й надъ сею справою; треба отже, щобы ему завчасу бувъ предложеный матеріялъ, на пôдставѣ котрого мôгъ бы вôнъ щось ухвалити, та щобы знавъ, якій есть дѣйстный станъ въ краю.

Справедливо пôдносить Czas, що Соймъ лишь тогды буде мôгъ успѣшно радити и ухвалити вôдповѣднѣ сумы, коли буде мати докладный образъ нужды въ краю, въ числахъ, коли будуть ему представленѣ докладнѣ вѣсти, въ котрыхъ повѣтахъ и кôлько громадъ, а въ громадахъ кôлько родинъ и въ якôй мѣрѣ выставленѣ на голодъ. Таку приготовляючу дѣяльность треба перевести якъ найскорше. Неоцѣненѣ прислуги могли бы въ тôмъ дѣлѣ вôддати комітеты парохіяльнѣ, зложенѣ зъ духовеньства, обывателѣвъ, учителѣвъ, вôйтôвъ и другихъ особъ интелиґентныхъ, проживаючихъ въ однôй парохіи, а тымъ самымъ и належачихъ до парохіѣ, громады и знаючихъ найлѣпше проживаючихъ въ нѣй людей. Того рода комітеты могли бы найлѣпше розслѣдити, кôлько селянъ въ громадѣ голодуе, и котрымъ треба конче удѣлити позички, абы ихъ забезпечити вôдъ голоду, а вôдтакъ и число тыхъ, що не въ силѣ звернути позички, котрымъ отже треба давати якусь запомогу, або доставити роботу. Тымъ способомъ можна бы надати симъ розслѣдамъ якусь одностайность и скоро ихъ перевести. Ажь на пôдставѣ тыхъ даныхъ можна буде доставляти и дешево продавати велику скôлькôсть збôжа, а Соймъ буде мôгъ выстаратись о вôдповѣднѣ фонды и зерно та вызначити запомоги и роботу.

Треба бы отже якъ найскорше брати ся до орґанізаціѣ помочи для голодуючихъ и вже

1

Львôвъ за рускихъ часôвъ.

Исторична розвѣдка дра Александра Чоловского.

Що за сила тягне чоловѣка слѣдити за давно замерклыми часами, за тымъ, що вже давно минуло ся? Не вжежь то та сама сила, що заставляе чоловѣка розвѣдувати непонятну для него будучность и всякими способами старати ся розкрыти ту заслону, що вôддѣляе его вôдъ неѣ?

Ой нѣ! Чоловѣкъ радъ бы довѣдатись будучности зъ вродженои собѣ цѣкавости, але коли слѣдить за давною минувшостію, то мае зовсѣмъ щось иншого на думцѣ. Оденъ хотѣвъ бы довѣдати ся про давну бувальщину, щобы бодай згадкою про ню потѣшити ся та сказати, якъ той скитаючій ся свѣтами Троянець: „Колись були мы Трояне!...“; другій шукае въ давнѣй давнинѣ историчнои правды та збирае всѣлякѣ доказы, щобы вôдтакъ сказати зъ тріюмфомъ: „Ось, де правда!“

Сей другій, то историкъ, у котрого не маса призбираныхъ та красноречиво повязаныхъ зъ собою фактôвъ историчныхъ, але лишь якъ сонце доказы правды мають найбôльшу вагу. Его не збивають въ выбранôй нимъ разъ въ своихъ трудахъ дорозѣ нѣ національна окремѣшность або якісь суспôльнѣ упередженя, нѣ велика трудность въ призбираню доказôвъ або величезна маса матеріялу; вôнъ умѣе критичнымъ окомъ спокôйно и безсторонно розобрати та оцѣнити вартôсть поодинокихъ фактôвъ, умѣе вôдчути и зрозумѣти духа давныхъ часôвъ и рôжнородныхъ давныхъ обставинъ, а наслѣдкомъ его трудôвъ есть вôдтакъ, коли вже не сама чиста правда, то бодай поглядъ, зближеный дуже до самои правды. Такимъ историкомъ представляесь намъ и авторъ книжки о котрôй тутъ хочемо поговорити. Се можемо тымъ смѣлѣйше сказати, позаякъ предметъ, о котрôмъ буде заразъ бесѣда, подавъ бувъ и намъ матеріялъ до розслѣдôвъ, хочь, що правда, лишь ділетантскихъ, та наводивъ и насъ на ту гадку, до якои дôйшовъ фаховый историкъ на пôдставѣ основныхъ студій

Передъ нами лежить невеличка, бо обнимаюча ледви 42 стороны, але мимо того цѣнна книжка пôдъ заголовкомъ: „Lwów za ruskich czasów“ (зъ мапкою) дра Александра Чоловского, Львôвъ 1891. (Вôдбитка зъ Kwartalnik-a Historyczn-ого). Заки мъ розкажемо, що и якъ въ сѣй книжцѣ написано, скажемо насамперéдъ лишь коротко, о що головно ходить въ нѣй авторови. Дръ Чоловскій поставивъ собѣ за задачу въ своѣй розвѣдцѣ порѣшити спорне доси мѣжь историками и дуже неясне питане, де за рускихъ часôвъ стоявъ Львôвъ, нинѣшна столиця нашого краю, въ той порѣ, коли Галичь якъ разъ переставъ бути резиденціею рускихъ князѣвъ и столицею галицкои Руси. Якѣ суть погляды другихъ историкôвъ въ сѣй справѣ а до якого результату дôйшовъ дръ Чоловскій на пôдставѣ своихъ студій заразъ побачимо.

Насамперéдъ звертае дръ Чоловскій увагу на то, що коли люде въ давныхъ часахъ закладали свои оселѣ, то все держали ся великихъ рѣкъ, котрѣ були для нихъ природными дорогами. Рѣдко де подыблемо нинѣ велике мѣсто, що не лежало бы надъ бôльшою рѣкою. Лишь Львôвъ мае вымкове положенє. Мѣсто се лежить на пôвнôчнôмъ рубци подôльскои выжины, въ глубокôй кôтлинѣ, вымуленôй водами нинѣшнои Полтвы. Вôдъ полудневого берега сеѣ кôтлины тягне ся одностайна выжина, а на пôвнôчь рядъ горбôвъ, що розпочинае ся Высокимъ Замкомъ а кôнчить ся Винницкою горою. Коли станути на замковôй горѣ, то видко цѣлу околицю якъ на долони ажь до карпатскихъ гôръ, до скôльскои Парашки. Зъ вôдки взявъ ся тутъ наразъ Львôвъ? Коли тутъ люде першій разъ почали ставити свои оселѣ, то кôтлина львôвска мусѣла бути дикою пустарою, зарослою густыми пралѣсами та поперерѣзуваною багнами и мочарами. Довго ще за рускихъ часôвъ мусѣла она бути такою, хочь доокола неѣ повставали вже гôроды, мѣсточка та села. Зъ вôдкижь взяло ся тутъ наразъ въ 13-тôмъ столѣтю мѣсто, що стае заразъ и столицею краю? Насуваесь мымо волѣ гадка, що якісь ворожѣ обставины змусили людей шукати тутъ въ недоступныхъ мѣсцяхъ захисту та забезпеки.

Русь переходила таку памятну въ своѣй исторіи хвилю въ 1241 р. Того року пересу-

завчасу слати петиції до Сойму. Та й нашѣ Рады повѣтовѣ повиннѣ бы о тôмъ подумати и пôйти за примѣромъ Радъ повѣтовыхъ въ захôднôй Галичинѣ. Тамъ н. пр. выслала вже бохеньска Рада повѣтова петицію о голодову запомогу для свого повѣту а за еѣ примѣромъ пôйшла и мысленицка Рада повѣтова, котра выказала, що въ 62 громадахъ повѣту, на 76 тысячь жителѣвъ, ледви 14.000 людей будуть могли самѣ якo тако выживити ся, а около 62.000 людей грозить голодъ. Въ 19 селахъ анѣ одна родина не мае запасôвъ поживы! То не жарты!

А що зроблено доси у насъ, де голодъ коли не бôльшій то певно такій самій прибравъ розмѣры? Хто подумавъ объ тôмъ, щобы нашимъ селянамъ подати якусь помôчь? У насъ потѣшають ся, якъ звычайно сдовами: „Якось то буде", а тымчасомъ голодъ и нужда стають чимъ разъ страшнѣйшій. Берѣмъ же ся завчасу до роботы, орґанізуймо завчасу помôчь и пукаймо якъ найголоснѣйше тамъ, зъ вôдки найскорше може выйти якась бôльша помôчь, а при тôмъ не забуваймо и на дрôбнѣ лепты, котрѣ призбиранѣ и ужитѣ въ пору, можуть не одного бодай хвилево поратувати въ тяжкôй бѣдѣ.

Переглядъ політичный.

Палата пословъ приняла проектъ закона о вôдшкодованю невинно засудженыхъ пôсля стилізаціѣ Палаты пановъ и коли Міністеръ справедливости припоручавъ доконче сей законъ ухвалити. Опôсля ухвалено такожъ законъ о будовѣ зелѣзницѣ Станиславôвъ-Воронянка. — Міністеръ фінансôвъ заявивъ, що ще передъ закрытемъ сесіѣ парляментарнои предложить Палатѣ законъ о реформѣ податковôй. — Пос. Вольфартъ здававъ справу о петиціяхъ кôлькохъ галицкихъ репрезентацій повѣтовыхъ въ справѣ податку доходового вôдъ доходôвъ зъ права пропінаційного въ Галичинѣ и ставивъ внесене, щобы податокъ той вызначували и побирали власти податковѣ въ тôмъ мѣсци, де фактично право пропінаційне выконуе ся. Палата ухвалила безъ дебаты дотычну резолюцію.

Зъ Вѣдня доносять, що вже сими днями появить ся въ урядовôй ґазетѣ вѣденьской Найв. патентъ цѣсарскій, скликуючій соймы краевѣ на день 3 марта.

Говорять, що Рада державна буде вже напевно вôдрочена дня 20 с. м. а соймы будуть радити ажь до великодныхъ святъ. При кôнци цвѣтня збере ся знову Рада державна на сесію.

Дотеперѣшный хôдъ выборôвъ въ Румуніи показуе ся дуже користный для правительства. Въ Букарештѣ и Ясахъ въ выборахъ зъ першого круга выборчого побѣдили величезною бôльшостію кандидаты правительственнѣ.

Въ виду вѣстей, появившихъ ся въ декотрыхъ ґазетахъ, що король Миланъ мавъ заявити сербскому правительству, що зрѣкае ся всякихъ правъ своихъ въ Сербіи и перестае бути сербскимъ пôдданымъ, доносять зъ Бѣлграду до Fremdenblatt-у, що Миланъ зложить почетне становище властителя австрійского полку, що есть очевиднымъ наслѣдкомъ его выступленя изъ сербскои арміѣ.

Клюбъ радикальный ухваливъ приняти димісію Катича а на президента скупштины предложити Тавшановича або Ристу Поповича.

Новинки.

Львôвъ 4 дня (16) лютого.

— **Є. Ексц. Пану Намѣстникови**, ґр. Баденіому, надала Рада мѣста Ясла одноголосно почетне горожанство, въ признаню заслугъ и успѣшного пôдпираня интересôвъ мѣста.

— **Справы особисті.** Радникъ краевого суду, п. Дуневичь, покликаный зъ суду карного до суду цівільного. — П. Князьолуцкій, правный дорадникъ кредитового банку земского у Вѣдни, покликаный до ґенеральнои дирекціѣ державныхъ зелѣзниць, де буде провадити президіальне бюро.

— **Загальнѣ зборы читальнѣ въ Берегахъ** въ Самбôрщинѣ вôдбули ся дня 10 сѣчня с. р. Кромѣ членôвъ мѣсцевыхъ прибули ще и гостѣ зъ сусѣдныхъ селъ, якъ: оо. Плешкевичь зъ Бабины, Ковакевичь и Борецкій зъ Мистковичь, ч. Кобляньскій зъ Зарайска и другѣ. Голова читальнѣ, о. Мелникъ, вôдкрывши зборы, здавъ справу зъ дѣяльности. Читальня мае 42 членôвъ, 36 зр. доходу, 40 розходу; ґазетъ передплачувано 2, книжочокъ до читаня було 140, и члены выповичували ихъ домôвъ. До нового выдѣлу вôйшли: о. Иванъ Мелникъ яко голова, ч. Михайло Децикъ яко заступникъ, начальникъ громады Антôнъ Макаръ яко касіеръ, секретарь громады Василь Ковбуръ яко секретарь, и Петро Волошинъ яко бібліотекарь.

— **Послѣдный вечерокъ зъ танцями въ Самборѣ** дае тамошна Руска Бесѣда въ недѣлю дня 21 с. м. Запрошеня, порозсыланѣ попередно, суть важнѣ на сей вечерокъ.

— **П. Евгеній Петрушевичь**, родомъ зъ Буська въ Галичинѣ, кандидатъ адвокатскій, одержавъ въ тутешнôмъ университетѣ степень доктора правъ.

— **Молочнича спôлка селяньска** завязала ся въ березôвскôмъ повѣтѣ, въ громадѣ Гачева, до котрои приступило 28 господарôвъ, котрѣ мають разомъ 100 коронъ, вôдъ котрыхъ молоко будуть спôльно переробльовати на масло, а збиране молоко будуть обертати на домашну потрѣбъ.

— **Покаяне.** Якась особа, що покаялась при сповѣди, зложила на руки свого сповѣдника срѣбный годинникъ зъ мосяжнымъ ланцюшкомъ, якій найшла ще въ осени м. р. на Хорущинѣ. Сповѣдникъ, не выявляючи имени грѣшника, зложивъ годинникъ на поліціи, де властитель може собѣ его вôдобрати.

— **Заметѣль снѣгова.** Вôдъ суботы до вчера рана лютилась у насъ майже въ цѣлôмъ краю сильна заметѣль снѣгова, въ наслѣдокъ котрого поѣзды на зелѣзницяхъ опôзняли ся а на зелѣзници львôвско-белзкôй треба навѣть було рухъ здержати. Вôдъ вчера рухъ на тôй зелѣзници назадъ привернено. Така сама буря снѣгова лютилась такожь и въ горѣшнôй Австріи.

— **Бурѣ зъ громами.** Въ Тарновѣ и околици лютила ся въ ночи зъ пятницѣ на суботу страшна буря. Весь денъ попередный бувъ студеный, вѣявъ вѣтеръ и падавъ дощь. Коло пôвночи почало блыскати и гремѣти. Громы били оденъ за другимъ а въ Гумнискахъ ударивъ бувъ оденъ въ стодолу, не вдѣявши на щастє нѣякои шкоды.

— **Середно-европейскій часъ въ щоденнôмъ житю.** Вѣденьскій клюбъ промысловцѣвъ и технікôвъ розôславъ обѣжникъ до всѣхъ торговельно-промысловыхъ Палатъ и товариствъ промыслово-торговельныхъ въ котрôмъ взывае ихъ, щобы онѣ старали ся переводити гадку заведеня въ щоденнôмъ житю середно-европейского часу въ цѣлôй Австріи.

— **Зъ Буковны**, коло Олешова, пишуть намъ: Добродѣѣ якихъ мало! Въ грудни минувшого року приѣхали до насъ Вп. панове Кароль и Едмундъ ґр. Потоцкі. На вступѣ до села повитали ихъ хлѣбомъ и сôлю именемъ громады Олекса Гордиця и Григорій Логаза, а вôдтакъ старшій братъ Гаврило Сорока и дякъ Панько Логаза. Пп. ґрафы урадованѣ тымъ повитанемъ подякували красненько а для цѣлои громады дарували оденъ морґъ лѣса зрубати и подѣлити мѣжь себе, а на церковъ же дали 50 зр. Опôсля вступили оба панове й до школы, де ихъ такъ само повитавъ и учитель Иванъ Фостунъ вразъ въ

нулась по нѣй татарска орда Батія, лишаючи всюды по собѣ руину. Лѣтопись зъ тыхъ часôвъ розказуе, що вôдъ скрипѣня телѣгъ монґольскои дичи, рыку верблюдôвъ та ржаня стадъ коней не чути було нѣякого голосу. Пôдъ еѣ напоромъ розсыпались въ порохъ многѣ мѣста и повалились безчисленнѣ церкви, щезли домы бояръ и цѣлѣ села, а князѣ розбѣгли ся зъ своею челядію въ чужѣ стороны. Київъ, „матеръ рускихъ гôродôвъ", ставъ ся такожь ихъ жертвою, а на престолахъ домôвъ Божихъ поросла була трава. Въ Володимири не осталась анѣ одна жива душа, всѣ церкви въ нѣмъ були переповненѣ трупами, а Галичь, столиця короля Данила, спаленый Татарами, стративъ свое значѣнє.

Зъ руиною скôнчила ся и самостôйность князѣвъ. Оденъ князь за другимъ ишовъ до сераю надъ Ахтубою покланяти ся ханови та приймати зъ рукъ его власть. Одна ще галицко-володимирска земля задержала була на якійсь часъ свою независимость; але бутнє боярство, користаючи зъ нещастя и заколоту, стало ще зухвалѣйше и почало дѣлити край мѣжь себе.

Въ таку пору взявъ ся галицкій князь, пôзнѣйше король, Данило, наскитавши ся довго по чужихъ сторонахъ, робити ладъ въ краю, але мусѣвъ его выдирати насамперѣдъ зъ рукъ власныхъ пôдданыхъ та вести борбу зъ Литовцями и Ятвягами, а на конець ще й воювати въ Мадярами, що пôдпирали ворохобниковъ. Наконець удало ся Данилови въ 1249 року укрѣпити свою власть въ краю и вôнъ взявъ ся теперь робити ладъ въ краю та ставити въ нѣмъ укрѣпленѣ гôроды, щобы тымъ лекше оперти ся Татарамъ. Але вже въ 1250 р. прийшли послы вôдъ хана и сказали Данилови: „Дай Галичь!" Князь засумувавъ ся дуже, почувши такѣ слова, бо не укрѣпивъ бувъ ще своеѣ землѣ гôродами. Не було що робити и князь постановивъ бувъ бодай на око покорити ся ханови та поѣхавъ до него. За то и за высоку дань забезпечивъ собѣ Данило „половину вôтчины". Коли вôнъ вôдтакъ вернувъ домôвъ, наставъ великій плачь задля его зневаги. Данило постановивъ скинути зъ себе ярмо татарске та почавъ входити въ зносины зъ сусѣдными державами. Помиривъ ся зъ угорскимъ королемъ Бельою та оженивъ свого сына Льва зъ его донькою Констанціею (1250 р.); зъ польскимъ королемъ Болеславомъ Соромливымъ заключивъ тѣсну дружбу, а нѣмецкому цѣсареви помагавъ противъ ческого короля Вячеслава, розпочавъ переговоры зъ папою а въ краю почавъ ставити ще бôльше укрѣпленыхъ гôродôвъ. Але ханови обѣцявъ бувъ не укрѣпляти своеѣ столицѣ, тожь и перенѣсъ свою резиденцію зъ Галича до Холма. Въ сю пору стало находити до рускихъ мѣстъ множество Нѣмцѣвъ — до Холма, сказано въ лѣтописи, ишли они день и нôчь. Сей послѣдный фактъ наводимо на доказъ, що вже тогди мѣста на Руси починали тратити рускій характеръ.

Здавало ся, що Данило осягне вже свою цѣль. На Русь приѣхавъ папскій делеґатъ Опизо и привѣзъ Данилови королевскій вôдзнаки, а Данило коронувавъ ся въ Дрогичинѣ на короля. Незадовго однакожь померъ папа Инокентій IV. (1255 р.), а Данило не дочекавши ся зъ нѣзвôдки помочи, ставъ самъ зброити ся противъ Татаръ и въ два роки опôсля выповѣвъ имъ войну. Зъ разу ему щастило ся. Вôнъ побивъ татарского темника (полководця) Куремсу и вôдобравъ ему всѣ мѣста аже по Київъ. Але въ 1259 р. станули Татаре несподѣвано ажь пôдъ Луцкомъ. Рускѣ князѣ кинулись боронити ся. Данило збиравъ войско въ Холмѣ, а братъ его Василько въ Володимири; чекали ще на Льва, що мавъ галицку землю пôдъ собою. Якъ разъ въ ту пору выбухнувъ въ Холмѣ великій огонь. Було то въ 1259 р. Въ лѣтописи каже ся, що огонь бувъ такъ великій, що его було видко на всѣ стороны, а навѣть и „зô Львова, тѣ що дивили ся по поляхъ белзкихъ, видѣли луну вôдъ великого огню". Єсть то отже перша историчнa згадка въ лѣтописи про Львôвъ.

Походъ Татаръ на Луцкъ не удавъ ся и король Данило доживъ найбôльшои славы. Але вже въ 1261 р. явивъ ся на Руси другій темникъ татарскій Бурундай и ставувъ въ Шумску та пôславъ зъ вôдтамъ завôзване до рускихъ князѣвъ, що були въ Володимири на весѣлю доньки Василька, абы они явили ся у него. Левъ и Василько поѣхали зъ дарунками до него, а Данило выславъ холмского владику. Бурундай наказавъ имъ розвалити всѣ укрѣпленѣ мѣста. Не було що робити и треба було покорити ся страшнôй силѣ татар-

цѣточками, котрй вôдспѣвали кôлька рускихъ пѣсень а вôдтакъ и многолѣство прибувшимъ. Панове тй подякувавши за повитане обѣцяли давати помôчь якъ дѣтемъ такъ и учителеви. А треба знати, що тутешну школу удержуе сама громада своимъ коштомъ и платитъ учителеви всего лишь 50 зр. Тй панове дарували отже заразъ на школу 10 зр.; а коли прийшли Рôздвянй свята, то зновъ на ню незабули и дарували ѣй 10 зр. Такъ само дарували они братству церковному 10 зр. а сестрицямъ рôвножь 10 зр. Але не конець на тôмъ; они постановили подбати про школу ще й въ иншій спосôбъ. Ото зробили они зъ громадою умову, после котрои громада обовязала ся давати учителеви помешкане и 50 зр. рôчно а пп. графы по 60 зр. и опалъ. Они навѣдують ся теперь до школы, розпытують дѣтей про науку и старають ся всяними способами защепити просвѣту въ нашôмъ сѣльци. Чи суть до такй добродѣѣ? А коли и суть, то певно ихъ мало. Дайже Боже симъ Вп. Добродѣямъ прожити щасливо многй лѣта! — *И. Ф.*

— **Вовки**. Въ турчаньскôмъ повѣтѣ, коло Лôмны, появились вовки. Недавно тому перейшли були два вовки завѣдателя дôбръ лôмняньскихъ а иншимъ разомъ напавъ бувъ знову оденъ вовкъ на священика и учителя, що вертали пôзнымъ вечеромъ зъ Лôмны до дому. Взагалѣ въ тыхъ сторонахъ розмножились вовки такъ, що показуесь конче потреба зробити на нихъ облаву.

— **Крадѣжь у Є. Вел. Цѣсаревои**. До віллѣ Єѣ Вел. Цѣсаревои нашои на островѣ Корфу, вломили ся дня 11 с. м. якись злочинцѣ та покрали тамъ много дорогоцѣнныхъ предметôвъ штуки.

— **Крадѣжь на выставѣ**. Зъ комнатъ выставы штукъ красныхъ у Львовѣ укравъ хтось сеѣ недѣлѣ рѣзьбу зъ бронзу, представляючу тиґрисицю. Рѣзьба ся долота артисты-рѣзьбаря, п. Тадѣя Барончa, есть вартости 150 зр.

— **Торговля живымъ товаромъ**. Пôсля доносень ц. и к. консулярныхъ властей, торговля дѣвчатами зъ Австро-Угорщины на Всхôдъ прибирае щоразъ бôльшй розмѣры. Всякй мѣры, абы довôзъ дѣвчатъ до Туреччины здержати, не принесли сподѣваного успѣху. Ц. к. Міністерство справъ внутрѣшныхъ поручило тому політичнымъ властямъ, абы они пильно наглядати за аґентами, котрй зваблять а вôдтакъ перепродують дѣвчатъ, та абы при выдаваню паспортôвъ для молодыхъ дѣвчатъ поступали дуже оглядно.

— **Самоубійство**. Въ ночи зъ 11 на 12 с. м. въ Румуньскôмъ готели въ Перемышли отроивъ ся Емілій Пановскій, бувшій фармацевтъ. Самоубійникъ прибувъ до Перемышля дня 11 с. м. вечеромъ а рано найшли его уже неживого. Причины самоубійства не знати.

— **Самоубійство на чотири способы вôдъ разу**. Въ Гамбурзѣ вôдобрала собѣ житє бувша акторка Шамберґъ, котра обняла була въ тôмъ мѣстѣ зарядъ одного готелю. Нещаслива, котра часто западала въ меляхолію, побоювала ся очевидно, що не зможе вôдъ разу вôдобрати собѣ житє и длятого ужила ажь чотирохъ способôвъ наразъ. Насамперед зажила отрутѣ, вôдтакъ пôдрѣзала собѣ жилы, стрѣлила собѣ два разы въ голову зъ револьвера и рôвночасно кинулась зъ найвысшого поверха готелю на подвôрє. Самоубійницю пôдоймлено зъ землѣ ще живу, але она скоро потôмъ померла.

— **Убійство для рабунку**. У Вѣдни на передмѣстю Веріиґъ увойшовъ минувшои пятницѣ до склепу золотника Шіца незнакомый мужчина, котрый розтрѣскавши Шіцови голову, забравъ дорогоцѣнности на суму 800 зр. и утѣкъ. На другій день Шіцъ померъ, а передъ смертію зôзнавъ ще, що мужчина той мôгъ мати около 60 лѣтъ и е правдоподôбно Италіянець.

— **Фальшôвники грошей**. Въ Будапештѣ увязнила поліція двохъ Сербôвъ, членôвъ шайки фальшôвникôвъ, котра вôдъ довшого часу пускала въ Сербіи въ обѣгъ пôдроблюванй десять франковй банкноты. Тй пôдробленй грошѣ курсували такожь у Вѣдни, въ Пештѣ и въ Берлинѣ. Сербске правительство наложило було нагороду 10.000 франкôвъ за прихоплене фальшôвникôвъ.

— **Сплячій робôтникъ Лятусъ** въ Мысловицяхъ, пробудивъ ся другій разъ и занедужавъ тяжко на запалене легкихъ. Лѣкарѣ кажуть, що житю его грозить поважна небезпечнôсть. Вôдъ часу до часу попадае вôнъ въ такій станъ сонный, въ якôмъ бувъ черезъ пять мѣсяцѣвъ. Що зъ нимъ дѣяло ся черезъ весь той часъ, о тôмъ вôнъ зовсѣмъ не знае нѣчого.

— **Осуги снѣговй**. Якъ величезнй осуги снѣговй (лявіны) и зъ якою силою котять ся въ высокихъ горахъ, може послужити слѣдуючій выпадокъ, якій ставъ ся коло Пфундсъ въ Тироли, въ долинѣ рѣки Ину. По страшнôй снѣговици, що тревала безъ перервы вôдъ 4 до 7 с. м. пустивъ ся въ ночи зъ 7 на 8 с. м. дощь, а въ наслѣдокъ того стали котити ся зъ швайцарскои горы Піцъ Монтінъ въ долину Ину осуги оденъ за другимъ, зразу меншй а вôдтакъ чимъ разъ бôльшй, ажь наконецъ такъ великй, що затамували цѣлу рѣку. Требажь знати, що Инъ въ тôмъ мѣсци есть досыть великій, бо переплывае вже 121 кільометрôвъ. Осуги котили ся вôдъ $8^1/_2$ год. рано до 1 въ ночи. Можна собѣ представити, якъ велика маса воды въ рѣцѣ могла сперти ся за $16^1/_2$ годинъ. По другôмъ боцѣ скотившихъ ся осугôвъ сплыла була вода такъ, що русло рѣки було майже зовсѣмъ сухе, а люде выходили на рѣку збирати рыбу. Найбôльшій осугъ скотивъ ся 9 с. м. въ ночи о 1 год. Насамперед почала ся котити величезна маса снѣгу а за нею летѣли цѣлй брылы леду, груниска и камѣне; величезнй куснѣ леду спадаючи били объ себе такъ, що ажь искры сыпались и лêдъ свѣтивъ ся якъ вогкй головки сѣрниковъ въ темнотѣ. Вôдтакъ надлетѣла зъ великимъ лоскотомъ и шумомъ головна маса осугу, котра загортала все, що стояло ѣй на дорозѣ, вырывала дерева зъ корѣнемъ та выдирала скалы зъ горы и несла все въ долину. Лоскôтъ и шумъ та гукъ бувъ такъ страшный, що здавало ся, мовъ бы то наставъ вже конець свѣта. Що затамована вода въ рѣцѣ не розлила ся по долинѣ, то лишь для того, що рѣка мае тутъ дуже высокй береги. Лишь одна мѣсцевôсть стануло пôдъ водою, але люде щасливо выратували ся.

скôй. Князѣ приказали розвалювати мѣста якъ Кременицъ, Луцкъ, Володимиръ, Стôжокъ и Даниловъ а Левъ выславъ зъ вôдси наказъ розвалити и Львôвъ. Отъ и друга згадка въ лѣтописи про Львôвъ.

Изъ сихъ двохъ згадокъ въ лѣтописи видко, що Львôвъ мусѣвъ бути вже передъ 1259 рокомъ и що то було вже мѣсто укрѣплене. Въ 1266 р. померъ Данило и его тѣло въ Холмѣ. Вôдъ 1271 р. ставъ сынъ его Левъ самостôйнымъ княземъ на цѣлôй галицкôй Руси. Абы удержатись при власти, помагавъ вôнъ неразъ Татарамъ въ военныхъ походахъ на сусѣдній край, але и неразъ зазнавъ самъ немало лиха вôдъ Татарôвъ. Въ 1283 р. вертавъ татарскій темникъ Телебуга зъ Польщѣ и зайшовъ, якъ каже лѣтопись, пôдъ Львôвъ. Татаре обступили мѣсто и не пускали зъ него нѣкого, а коли хто выйшовъ, то они его або убили, або взяли въ неволю, або обдерши до нага пускали, въ наслѣдокъ чого люде мерзли, бо була остра зима.

Наконець згадуе ся ще й четвертый разъ въ лѣтописи про Львôвъ. Въ 1287 р. пустивъ ся Телебуга на Львôвъ. Зъ тыхъ коротенькихъ згадокъ въ лѣтописи выходить лишь то одно, що Львôвъ бувъ вже передъ 1259 р., що то було мѣсто укрѣплене, що Левъ его розваливъ, а вôдтакъ мусѣвъ очевидно назадъ побудувати, коли Татаре могли въ 1283 р. мѣсто обступити и людей въ нѣмъ замкнути та нѣкого зъ него не выпускати.

(Дальше буде).

Вѣсти епархіяльнѣ.

Еп. Перемыска.

Презенты одержали оо.: Юл. Кульматицкій на Гороховцѣ и Волод. Хилякъ на Лѣтиню.

Въ пропозицію приняти оо.: *а)* на Яблôнку выжну Іосифъ Ленчикъ, *б)* на Тиханю Дан. Пирôгъ, *в)* на Сѣлець дек. мокряньского: Ив. Ильницкій, Вас. Мацюракъ, Волод. Чайковскій, Ал. Сѣлецкій, Альбинъ Добряньскій, Іос. Билиньскій, Фил. Киселовскій, Теоф. Хомицкій, Ив. Сорока, Іос. Ленчикъ, Брон. Давидовичь.

На конкурсъ выставленй парохіи: 1) Близянка зъ речинцемъ до 30 марта 1892 р. и 2) Тустановичѣ зъ речинцемъ до 14 цвѣтня 1892.

Сотрудництва одержали новопоставленй пресвитеры: Стеф. Берескій въ Хировѣ, Ник. Бурмичь зъ Полоннôй, Іос. Винницкій въ Теплицяхъ, Петро Габлиньскій въ Оровôмъ, Діон. Гудзьо Велчищевичахъ, Ив. Филиповичь въ Болеховцяхъ, Ник. Федашь въ Дорогошевѣ, Ив. Титаръ въ Курилôвцѣ, Ив. Сабарай въ Плоскôмъ, Петро Перчиньскій въ Ришковôй Воли, Юл. Негребецкій въ Рѣчици, Мих. Мудрый въ Вышатичахъ, Мих. Людвикевичь въ Дрогоевѣ, Вас. Лязрецкій въ Себечовѣ, Мир. Лазорищакъ въ Любичи, Сим. Борысъ въ Комарнѣ, Алекс. Кмицикевичь въ Бôтли, Ан Жовковскій въ Гôйску, Петро Хилякъ въ Сосници, Петро Дуркотъ въ Каменцѣ лѣснôй.

Завѣдательства одержали оо.: Іос. Гумецкій въ Комарнѣ, Ив. Пастернакъ въ Зворѣ, Волод Венгриновичь въ Кривôмъ дек. балигородского, Ром. Осьмакъ въ Синявцѣ, Ив Дуркотъ въ Войковôй, Теодоз. Дуркотъ въ Вôльхôвци, Мих. Феціца въ Чорнорѣкахъ, Теод. Савойка въ Мильковѣ, Мих. Кузьмакъ въ Багноватôмъ, Іос Заремба въ Рябôмъ, Мир. Черлюнчакевичь въ Долинахъ, Конст. Хитинецкій въ Буковôй.

Именованый другимъ проповѣдникомъ въ Перемышли о. Волод. Погорецкій.

Вôдозва.

Выдѣлъ товариства „Рускій институтъ для дѣвчатъ въ Перемышли“ вôдзываесь по мысли рѣшеня загальныхъ зборôвъ зъ дня 27 сѣчня 1892 отсимъ прилюднымъ покликомъ до всѣхъ членôвъ товариства, дальше до всѣхъ нашихъ патріотôвъ, писателѣвъ и публицистôвъ, особливо до найбôльше въ тôмъ дѣлѣ интересованыхъ нашихъ товариствъ жѣночихъ и просвѣтныхъ, до родичѣвъ и опѣкунôвъ, щобы — чи то въ дорозѣ публицистичнôй (въ часописяхъ), чи просто письмами до выдѣлу — заявляли свои думки щодо будучого устрою нашого института.

Дотычнй замѣтки вôдноситись можуть якъ до внѣшнои стороны института (будынку, помѣщеня школы, дѣвчатъ, учительокъ, адміністраціѣ, господарства) такъ и до внутрѣшнои (самои школы, якою бажаемо єѣ мати: высшою чи низшою, а коли высшою, то вôдъ котрои клясы найнизше, III-ои чи IV-ои, едукаційныхъ цѣлей школы и характеру, т. е. чи школа мае мати характеръ приватный, чи старатись о характеръ публичнои школы).

Зъ причины, що пôдписаный выдѣлъ бажае плянъ института якъ щодо внутрѣшнои такъ и внѣшнои его стороны выкôнчити до мѣсяця мая и предложити его до одобреня загальнымъ зборамъ, просить ся интересованыхъ, щобы свои замѣтки до сего часу оповѣстити зволили.

Пôдписаный выдѣлъ бажаючи усердно се одиноке огнище науковe для нашихъ дѣвчатъ поставити на высотѣ его задачѣ просвѣтнои и народнои, надѣесь, що кожде руске серце вôдчуе вагу нинѣшнои вôдозвы и якъ своими замѣтками такъ и громаднымъ вступомъ въ члены товариства причинитись схоче до довершеня сего великого народного дѣла.

Вôдъ выдѣлу товариства: „Рускій институтъ для дѣвчатъ въ Перемышли“, дня 9 н. ст. лютого 1892.

К. Чеховичь, предсѣдатель.

Григорій Цеглиньскій, членъ выдѣлу.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 16 лютого. Пôдчасъ зборôвъ студентôвъ університету въ справѣ заснованя запомогового товариства для медикôвъ, прийшло межи антісемітами а поступовцями до великои колотнечѣ, котра перенеслась була ажь на улицю. Антісеміты повитали ректора и декана окликами: „Погибай!“ Двохъ студентôвъ арештовано, але заразъ пущено на волю.

Атины 16 лютого. При нагодѣ протестантского богослуженя въ Пірею, прийшло вчера до великихъ розрухôвъ. Розлючена товпа бомбардувала церковь протестантску камѣнемъ, побила кôлькохъ протестантôвъ, збурила бібліотеку и цѣле урядженe въ церквѣ, та кинулась на поліцію, котра стала ладъ робити.

Вôдвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

ИНСЕРАТЫ.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.